C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1587/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Nr.PIGD 1-23120728-03-21rji-18112024 Judecător: Igor Negreanu

D E C I Z I E
În numele Legii

12 iunie 2025 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina, Veaceslav Dascal, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 09 octombrie 2024, de examinare a plângerii condamnatului Cebotari Eugen ***** împotriva instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Condamnatul Cebotari Eugen a înaintat plângere împotriva Penitenciarului nr.13 Chişinău, Penitenciarului nr.16 Pruncul şi Penitenciarului nr.17 Rezina, în care a fost deţinut în condiţii contrare art.3 CEDO, începând cu 14 septembrie 1999 şi până în prezent.

Cebotari Eugen a fost conValentindamnat prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani mun. Chişinău din 05 mai 2005 în temeiul art.123^1 Cod penal (red.an.1961) la 10 ani privaţiune de liberatte, art.88 pct.1),7) Cod penal (red.1961) la detenţie pe viaţă

iar potrivit art.39 al.3) Cod penal (red.1961) la pedeapsa definitivă, detenţiune pe viaţă cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Rezina din 25 noiembrie 2009 s-a admis cererea condamnatului Cebotari Eugen şi s-a inclus în pedeapsa definitivă stabilită condamnatului Cebotari Eugen prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani mun. Chişinău din 05 mai 2005 detenţia pe viaţă cu executarea în penitenciar de tip închis, durata completă a pedepsei executate prin sentinţa Judecătoriei Botanica mun. Chişinău din 01 iulie 2001 de la 14 septembrie1999 până la 05 mai 2005. Încheierea nefiind contestată de nici o parte la proces.

A menționat condamnatul că conform avizului în temeiul art.24 din legea nr.52 din 03 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului, la 16 iunie 2017 a fost expediat în adresa ANP a MJ şi în adresa IDP nr.13 Chişinău un aviz, în care se confirmă că a fost efectuată a vizită de către funcţionarii Oficiului Avocatului Poporului în Penitenciarul nr.13 Chişinău la 19 mai 2017, unde au fost verificate condiţiile de detenţie în unele celule ale Blocului nr.2 de detenţie.

Mai menţionează condamnatul că, în celule tavanul în blocul sanitar, la momentul vizitei era umed/galben, tencuiala era desprinsă şi cu urme de scurgere de ape, blocul sanitar nu este separat de celulă, miros de mucegai şi umiditate, din chiuvetă curge apa pe jos, nu era sticla la geam, podeaua rece din beton, pernele pe care le-au primit deţinuţii erau într-o stare deplorabilă, foarte murdare, infectate cu paraziţi, lipsea albiturile şi vesela, în celula cu suprafaţa de 4 m2 sunt patru paturi, se deţin două persoane.

La fel a mai invocat că în timpul detenţiei sale în Penitenciarele nr.13 Chişinău, nr.16 Pruncul şi nr.17 Rezina, s-a aflat în condiţii deplorabile, fără condiţii adecvate, celulele fiind supraaglomerate, veceul nu a fost separat de celulă, fără uşă şi fără ventilare, nefiind aerisită. Celula fiind umedă, era amplasată în subsol, pereţii cu mucegai şi galbeni de la fumul de ţigară, nu erau locuri special amenajate pentru persoanele fumătoare. A fost nevoit să respire cu aerul de fum de ţigară toată perioada. Geamul era cu patru rânduri de gratii, care cea mai mică era de 30 mm x 30 mm, lumina naturală era atât de slabă, că din cauza la multe reşouri nu pătrundea aer curat, ventilare forţată nu era şi în timp de iarnă era imposibil să nu răcească. Temperaturile în celule erau scăzute, de aceia permanent era răcit şi bolnav. Plimbarea avea loc la nivelul subsolului în formă de fântâni, cu canalizarea ieşită din box şi cu un miros neplăcut. În celule erau o mulţime de insecte-paraziţi, şobolani. Deţinuţii făceau baie o singură dată pe săptămână. Nu se elibera lenjerie

de pat şi îmbrăcăminte de sezon. Când deţinuţii solicitau asistenţa medicală, medicii veneau când doreau ei şi nu erau receptivi la doleanţele deţinuţilor. Alimentaţia era de o calitate proastă, cu un gust şi miros neplăcut, fiind imposibilă de consumat.

A mai invocat că, în condiţii asemănătoare a fost deţinut şi în Penitenciarul nr.17 Rezina în celulele în care a fost deţinut şi în care se mai deţine şi în prezent, sunt supraaglomerate iar rapoartele întocmite de administraţia penitenciarului duc instanţele de judecată în eroare. Se face trimitere la suprafaţa totală a celulei, fără a scoate blocul sanitar şi inventarul. În celula nr.50 în care se deţine sunt patru deţinuţi, lipseşte ventilarea şi tot mirosul urât de la blocul sanitar se simte în celulă. Plimbarea de efectuează pe acoperişul Blocului nr.1 care este acoperit cu smoală şi ardezie. Nu sunt locuri special amenajate pentru fumători iar din coridor vine un miros urât din cauza că ţevile de la canalizare sunt deschise. Alimentarea deţinuţilor lasă de dorit, se micşorează în cantitate iar gustul şi mirosul sunt imposibile.

A solicitat condamnatul în plângerea sa, constatarea faptului deţinerii sale în condiţii precare începând cu 14 septembrie 1999, adică din ziua când condamnatul Cebotari Eugen a fost reţinut şi plasat în Penitenciarul nr.13 Chişinău, ulterior deţinut în Penitenciarele nr.16 Pruncul şi nr.17 Rezina până la data adoptării încheierii de către instanţa de judecată, aşa cum acesta continuă să se deţină în asemenea condiţii fără careva schimbări şi îmbunătăţiri.

A solicitat să fie constatată toată perioada în zile, fără a solicita reducerea pedepsei, or intenţionează ulterior să depună o cerere de chemare în judecată în ordine civilă, după cum prevede art. 473^4 alin. (6) Cod procedură penală.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 octombrie 2024 a fost admisă parțial plângerea condamnatului constatându-se că Cebotari Eugen a fost deţinut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.17 Rezina, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale - 6654 /şase mii şase sute cincizeci şi patru/ zile; poate înainta o acţiune civilă în vederea compensării prejudiciilor suportate prin detenţia sa în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada nominalizată cu respingerea celorlalte capete ale plângerii condamnatului, ca fiind depuse tardiv.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond aceasta în termen a fost contestată cu recurs de către Directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, Veaceslav

Dascal care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 09 octombrie 2024, cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Cebotari Eugen ***** a.n.*****, privind aplicarea prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod procedură penală, ca fiind neîntemeiată şi nefondată.

În motivarea recursului a invocat că din moment ce raportul instanţei constată că în Penitenciarul nr. 17 Rezina, standardul de 4 m^2 este respectat, atunci nu ar trebui să fie invocate încălcări grave legate de supraaglomerare. Chiar dacă alte aspecte ale detenţiei au fost mai puţin favorabile, respectarea acestui criteriu esenţial indică faptul că nu s-a atins un nivel de gravitate suficient pentru a constata o încălcare a articolului 3 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), deoarece suprafaţa minimă de locuit per deţinut este un criteriu crucial în stabilirea tratamentului uman.

A remarcat faptul, că administraţia penitenciarului a făcut eforturi constante pentru a menţine condiţiile sanitare şi pentru a oferi deţinuţilor acces periodic la servicii de igienă, conform reglementărilor legale în vigoare. în plus, dacă reclamantul nu a înaintat anterior plângeri oficiale cu privire la condiţiile din penitenciar, acest fapt indică faptul că problema nu a fost percepută ca fiind intolerabilă de la început. Instanţa nu a reţinut plângeri sau dovezi specifice din perioada anterioară care să demonstreze că deţinutul a făcut sesizări privind lipsa condiţiilor de igienă sau de acces la resurse de bază.

La fel s-a indicat și la faptul, că administraţia penitenciarului a acordat acces la servicii medicale în limita resurselor disponibile, iar orice situaţie specifică a fost documentată şi gestionată în conformitate cu legislaţia naţională. în plus, standardele naţionale şi internaţionale prevăd că accesul la serviciile medicale trebuie să fie ”adecvat”, nu neapărat echivalent cu serviciile oferite într-un spital civil. Dacă nu există dovezi clare ale unor neglijenţe majore în îngrijirea sănătăţii reclamantului, simpla referire la deficienţele sistemului penitenciar nu este suficientă pentru a constata o încălcare a articolului 3 din CEDO.

Opinează că fiecare caz trebuie analizat în mod individual, iar instanţa nu poate aplica automat deciziile anterioare CEDO fără a evalua specific circumstanţele fiecărui caz. Condiţiile de detenţie ale reclamantului trebuie să fie comparate cu standardele legale şi condiţiile reale din penitenciarele vizate. în cazul de faţă, dacă standardele minime au fost respectate în mare parte (cum ar fi suprafaţa celulei, accesul la îngrijiri medicale de bază), se poate argumenta că nu

toate problemele menţionate de reclamant ating pragul necesar pentru constatarea unei încălcări a articolului 3.

Arată că deşi problema supraaglomerării a fost recunoscută la nivel naţional şi internaţional, administraţia penitenciarului a depus eforturi constante pentru a reduce numărul deţinuţilor şi pentru a asigura respectarea normelor de spaţiu. Instanţa ar trebui să ia în considerare faptul că eforturile de reformare şi modernizare a penitenciarelor sunt în desfăşurare, iar îmbunătăţirile continue reduc treptat impactul negativ al suprapopulării.

Lipsa plângerilor anterioare privind condiţiile de detenţie sugerează că deţinutul nu a considerat anterior că condiţiile erau intolerabile sau inumane. Acest aspect ar putea diminua gravitatea percepută a situaţiei şi ar putea indica o conformare generală a penitenciarului cu standardele legale şi internaţionale. Plângerile tardive pot fi văzute ca o încercare de a specula asupra contextului general, fară o bază solidă de fapte relevante pe toată durata detenţiei.

Reiterează și faptul, că este important să se aplice principiul proporţionalităţii în evaluarea încălcărilor pretinse. În cazul în care doar anumite aspecte minore ale detenţiei nu au fost ideale, nu se justifică reducerea automată a pedepsei pentru întreaga perioadă de detenţie. Instanţa ar trebui să aplice acest remediu doar în măsura în care încălcările sunt demonstrate în mod clar şi în mod constant pe toată durata detenţiei, şi nu pe baza unor constatări generale sau contextuale.

Menţionează, că prin admiterea plângerii prescrise, instanţa de judecată a încălcat principiul securităţii raporturilor juridice, or, potrivit jurisprudenţei constante a CEDO, termenul limită de şase luni are menirea de a promova securitatea raporturilor juridice, asigurând ca toate cauzele care ridică chestiuni în temeiul Convenţiei să fie examinate într-un termen rezonabil şi că deciziile anterioare să nu poată fi contestate la infinit- în cazurile în care există o situaţie continuă, termenul de şase luni începe să curgă de la încetarea situaţiei.

Conceptul unei ”situaţii continue” se referă la starea faptelor care includ activităţi continui de către sau din partea statului, pentru a acorda reclamantului statutul de victimă.

Prin urmare reține că o cerere depusă cu expirarea termenului de saşe luni, de când persoana nu se mai deţine în condiţii contrare prevederilor art. 3 CEDO, nu poate fi admisă nici la nivel naţional, nici la nivelul CEDO.

Prin raportul prezentat de Penitenciarul nr.l7-Rezina, s-a solicitat respingerea acţiunii condamnatului, ca neîntemeiat şi nefondat, din considerentele că în perioada deţinerii în Penitenciarul nr. 17-Rezina, acesta n-a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, fiind descrise toate condiţiile de detenţie, concluzionîndu-se că acestea nu pot fi calificate ca inumane şi degradante, adică contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Menționează că la examinarea plângerii adresate condamnatul Cebotari Eugen ***** privind condiţiile precare de detenţie din Penitenciarul nr. 17-Rezina, instanţa de judecată n-a luat în considerare particularităţile individuale pentru fiecare caz în parte, aceasta fiind examinată prin prisma condiţiilor generale din instituţiile penitenciare conform datelor din Raportul anual pentru anul 2017 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane, precum şi pe practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, inclusiv în cauzele contra Moldovei, precum şi alte rapoarte ale organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

La caz, arată că condamnatul Cebotari Eugen *****, n-a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale nici internaţionale pentru constatarea condiţiilor precare în care considera că se deţinea. Mai mult decât atât, pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr. 17-Rezina, acesta n-a adresat plângeri în adresa administraţiei penitenciarelor prin care să invoce dezacordul faţă de condiţiile de detenţie.

Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referințe, până la data examinării cauzei, nu au parvenit.

Verificând argumentele invocate în recurs şi verificând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de administrația instituției Penitenciare nr.17 Rezina, urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, cu casarea încheierii instanței de fond, reieşind din următoarele considerente.

Conform art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanţa adoptă una din următoarele decizii: /.../ admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: /.../ rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului.*

Cu referire la recursul deeclarat, Colegiul penal în susținerea soluției se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Conform art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.*

Astfel, Colegiul penal va susține poziția condamnatului în partea constatării faptului că numitul, a fost deţinut în Penitenciarele nr.16 Pruncul, nr. 13 Chișinău și nr.17 Rezina, în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În conformitate cu prevederile art.473^2 Cod de procedură penală, (1) *Plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat*. (2) *Plângerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea*. (3) *Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot*

solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) *În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească*. (5) *Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție*.

Art.473[3] Cod de procedură penală stipulează, că (1) *Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare*. (2) *Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*. (3) *Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plîngerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare*. (4) *Termenul maxim de examinare a plângerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului este de 3 luni*.

Potrivit art.473[4] Cod de procedură penală, (1) *La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu*. (2) *La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum şi de perioada în care condamnatul a fost deţinut în condiţiile contestate*. (3) *În urma constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor*

omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) *În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat*. (5) *În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente*. (5[1]) *În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, instanţa de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare*. (6) *În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), persoanele condamnate la detenţie pe viaţă nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acţiune civilă*. (7) *Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăţiei organului care pune în executare sentinţa sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ*. (8) *Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanţa de judecată dispune respingerea plîngerii*. (9) *Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 15 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanţei de judecată se*

execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare. (10) *Pedeapsa redusă în condiţiile alin.(4) constituie pedeapsă efectiv executată*.

În sensul normelor de procedură menționate supra, Colegiul penal atestă că, la data de 18 august 2023, condamnatul Cebotari Eugen, ispășind pedeapsa în Penitenciarul nr.17 Rezina, a depus plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13 Chișinău, Penitenciarul nr.17 Rezina și Penitenciarul nr.16 Pruncul care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile prevenitului și condamnatului garantate de art.3 din CEDO.

Prin încheierea judecătoriei Orhei sediul Rezina din 09 octombrie 2024 s-a admis parţial plângerea condamnatului şi s-a constatat că Cebotari Eugen:

a) a fost deţinut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.17 Rezina, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale - 6654 /şase mii şase sute cincizeci şi patru/ zile;

b) poate înainta o acţiune civilă în vederea compensării prejudiciilor suportate prin detenţia sa în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada nominalizată.

Au fost respinse celelalte capete ale plângerii condamnatului, ca fiind depuse tardiv.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, instanța de recurs constată că, instanţa de fond a examinat cauza superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului.

Din lucrările dosarului rezultă că, prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani mun.Chişinău din 05 mai 2005 în temeiul art.123^1 Cod penal (red.an.1961) la 10 ani privaţiune de liberatte, art.88 pct.1),7) Cod penal (red.1961) la detenţie pe viaţă iar potrivit art.39 alin.3) Cod penal (red.1961) la pedeapsa definitivă, detenţiune pe viaţă cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Rezina din 25 noiembrie 2009 s-a admis cererea condamnatului Cebotari Eugen şi s-a inclus în pedeapsa definitivă stabilită condamnatului Cebotari Eugen prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani mun. Chişinău din 05 mai 2005 detenţia pe viaţă cu executarea în penitenciar de tip închis, durata completă a pedepsei executate prin sentinţa Judecătoriei Botanica mun. Chişinău

din 01 iulie 2001 de la 14 septembrie 1999 până la 05 mai 2005, încheierea nefiind contestată de nici o parte la proces.

Din analiza raportului prezentat de reprezentantul penitenciarului nr. 17 Rezina, rezultă că Cebotari Eugen s-a deținut:

-în Penitenciarul nr.13 Chişinău în perioada:

14 septembrie 1999 – 06 iunie 2002, 30 iunie 2004 -04 noiembrie 2004, 09 decembrie 2004 -10 decembrie 2005 şi în izolatorul de detenţie provizoriu al MAI de la 18 octombrie 1999 - 04 noiembrie 1999.

-în Penitenciarul nr.16 Pruncul în perioada:

06 iunie 2002 – 30 iunie 2004, 04 noiembrie 2004 – 09 decembrie 2004, 02 decembrie 2014-29 decembrie 2014, 22 ianuarie 2020-16 martie 2020, 25 august 2020-15 septembrie 2020, 09 septembrie 2022-28 septembrie 2022.

- în Penitenciarul nr.17 Rezina în perioada:

10 decembrie 2005 – 02 decembrie 2014 în celula nr. 07, 29 decembrie 2014 – 04 decembrie 2017- nu sunt informaţii în care celule s-a deţinut, 04 decembrie 2017 – 21 decembrie 2011 în celula nr. 50, 21 decembrie 2017 – 27 decembrie 2011 în celula nr. 48, 27 decembrie 2017 – 19 ianuarie 2018 în celula nr. 50, 19 ianuarie 2018-22 ianuarie 2018 în celula nr. 49, 22 ianuarie 2018 -31 ianuarie 2018 în celula nr. 50, 31 ianuarie 2018 -05 aprilie 2018 în celula nr. 48, 05 aprilie 2018 - 24 aprilie 2018 în celula nr. 50, 24 aprilie 2018 - 05 mai 2018 în celula nr. 27, 05 mai 2018 – 27 noiembrie 2018 în celula nr. 50, 27 noiembrie 2018 – 06 decembrie 2018 în celula nr. 01, 06 decembrie 2018-20 februarie 2019 în celula nr. 50, 20 februarie 2019 - 04 martie 2019 în celula nr. 47, 04 martie 2019 – 25 martie 2019 în celula nr. 50, în perioada 25 martie 2019 - 05 aprilie 2019 în celula nr. 47, 05 aprilie 2019 -22 ianuarie 2020 în celula nr. 50, 16 martie 2020 - 25 martie 2020 în celula nr. 50, 15 septembrie 2020 - 07 octombrie 2020 în celula nr. 50, 07 octombrie 2020 - 12 octombrie 2020 în celula nr. 47, 12 octombrie 2020 - 13 noiembrie 2020 în celula nr. 50, 13 noiembrie 2020- 16 noiembrie 2020 în celula nr. 48, 16 noiembrie 2020 - 01 iulie 2021 în celula nr. 50, 01 iulie 2021- 02 august 2021 în celula nr. 87, 02 august 2021 – 03 martie 2022 în celula nr. 50, 03 martie 2022 - 04 aprilie 2022 în celula nr. 87, 04 aprilie 2022 -02 martie 2023 în celula nr. 50, 02 martie 2023 – 19 aprilie 2023 în celula nr. 87, 19 aprilie 2023 – 09 septembrie 2023 în celula nr. 50 şi din 28 septembrie 2023 până în prezent s-a deţinut şi se deţine în celula nr.50, împreună cu alţi 3 (trei) condamnaţi.

Cu referire la respingerea de către judecătorul de instrucție ca tardiv a capetelor plângerii depuse de către condamnatul Cebotari Eugen cu privire la condițiile precare de detenție în Penitenciarele nr. 13 Chișinău și nr. 16 Pruncul, Colegiul penal reține că este o soluție pripită și eronată în acest sens or Curtea Europeană a Drepților Omului (CEDO) nu constituie un organ statutar al Consiliul Europei (CoE), dar este percepută drept instituție jurisdicțională a CoE, fiind un mecanism de control al respectării drepturilor
omului în statele membre ale CoE, instituit în baza Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului. Nu există nici un stat membru CoE care să nu fi ratificat şi Convenția respectivă. Republica Moldova a devenit membru al Consiliului Europei la 13 iulie 1995.

Colegiul va reține prevederile art. 473^2 alin. (1), (2), (5) Cod procedură penală conform căror, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează
grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (5) *Plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenției în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

La speță se reține faptul, că la data de 18 august 2023 în instanța de judecată a fost înregistrată plângerea condamnatului Cebotari Eugen împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de deținere, prin care s-a solicitat constatarea încălcării prevederilor art. 3 CEDO în cadrul executării pedepsei, în perioada deținerii în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și nr. 17 Rezina (f.d. 5-17), deci contrar soluției adoptate de instanța de fond se atrestă faptul, că plângerea este depusă pe parcursul detenției a condamnatului în condiții pe care le consideră precare, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la prevederile art. 473^2 - 473^4 Cod procedură penală se constată că, prevederile art. 473^2 alin. (5) Cod procedură penală cu privire la termenul depunerii plângerii referitor la constatarea condiuțiilor precare de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și nr. 16 Pruncul au fost respectate pe deplin.

În consecința celor constatate supra cu referire la respectarea termenului de depunere a plângerii pe capetele cu privire la solicitarea condamnatului de constatare a cdetenției sale în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, instanța de recurs notează că întru adoptarea soluției pe caz, se impune necesitatea de a analiza condițiile în penotenmciarele vizxate și a le constata dacă corespund sau nu standardelor naționale și internaționale.

Astfel, cu referire la constatarea condițiilor precare de detenție în Penitenciarele nr. 16 Pruncul, nr. 13 Chișinău și nr. 17 Rezina, Colegiul penal cu referire la rapoartele prezentate de administrațiile Penitenciarelor vizate va ține cont de condițiile condițiilor de detenție și cazare a condamnatului prin prisma Hotărârii Guvernului nr.583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în pct.464 stipulează, că *fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii*, relevant speței Colegiul penal reținând și pct.457 al acestui Statut, care indică, că *în penitenciare deţinuţii sânt cazaţi în celule, amplasarea şi utilarea cărora este determinată în funcţie de tipul penitenciarului, regimul de deţinere şi normele de deţinere separată a deţinuţilor*, pct.460, potrivit căruia, *în penitenciarele nespecializate, în care funcţionează mai multe categorii de penitenciare, celulele sânt grupate după cum urmează: pe sectoare corespunzătoare fiecărei categorii de penitenciar; pe secţii în cadrul sectoarelor- în funcţie de regimul de deţinere a fiecărui tip de penitenciar*, și pct.461 - *în penitenciare specializate ca izolatoare de urmărire penală sînt create sectoare de*

detenţie corespunzătoare penitenciarului de tip semiînchis, iar în cadrul acestora- secţii corespunzătoare regimului comun şi de resocializare, pentru detenţia condamnaţilor lăsaţi în izolator pentru efectuarea lucrărilor de deservire gospodărească, pct.463 - *pe lângă secţiile (sectoarele) de regim iniţial corespunzătoare penitenciarelor de tip închis şi semiînchis, precum şi în izolatoarele de urmărire penală se creează curţi de plimbare a deţinuţilor*, pct.467 - *celulele din blocurile de regim din penitenciare se amenajează conform anexei nr. 23 şi se asigură cu obiecte de inventar conform normelor stabilite în anexa nr. 22 la prezentul Statut*, pct.468 - *fiecare deţinut este asigurat cu un loc individual de dormit, pe care se fixează o tăblie ce indică numele şi prenumele deţinutului*, pct.474 - *alimentarea deţinuţilor se efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor minime stabilite de Guvern*, pct.475 - *alimentarea deţinuţilor se efectuează cu hrană caldă de trei ori pe zi, în orele stabilite de programul zilei, în încăperi speciale sau în celule. După primirea hranei, vesela utilizată de către deţinuţi este supusă prelucrării sanitare. Pentru menţinerea ordinii în timpul alimentării, în cantine sînt prezenţi reprezentanţi ai administraţiei penitenciarului*, pct.477 - *deţinuţilor li se asigură acces permanent la apă potabilă*, pct.491 - *în penitenciare se asigură respectarea strictă a regulilor sanitar-igienice şi antiepidemice stabilite*, pct.496 - *dezinfectarea încăperilor de locuit, social-comunale şi a depozitelor se efectuează periodic, conform normelor sanitare stabilite*, pct.497 - *administraţia instituţiei asigură funcţionarea ritmică a ospătăriilor, uscătoriilor, frizeriilor şi altor obiecte de menire social-comunală*, pct.501 - *asistenţa medicală potrivit legii se acordă de către un personal medical calificat, în mod gratuit, ori de cîte ori este necesar sau la cerere*, pct.502 - *orice penitenciar trebuie să aibă la dispoziţie serviciul cel puţin un medic generalist, un medic stomatolog şi un medic psihiatru. În penitenciarele cu capacitatea de detenţie de 100 şi mai multe locuri, pe lîngă unitatea medicală, sînt create centre curative staţionare*.

La fel în motivarea soluției adoptate la caz Colegiul penal indică, că prin Raportul privind vizita de monitorizare efectuată *la Penitenciarul nr.17 Rezina*, *pe data de 07 noiembrie 2019*, membrii CpPT, scopul vizitei fiind monitorizarea situației în Penitenciarul nr.17 Rezina privind respectarea drepturilor persoanelor deținute, împotriva torturii şi altor pedepse ori tratamente inumane sau degradante, precum şi pentru evaluarea implementării recomandărilor vizitei anterioare a CpPT din 23 august 2017, s-a constatat că, Penitenciarul nr.17 Rezina este un izolator de

urmărire penală. În instituție funcționează: un sector de tip închis, pentru detenția condamnaților majori de gen masculin şi a persoanelor condamnate la detențiune pe viață; un sector de tip semiînchis, pentru detenția condamnaților majori de gen masculin care sunt detașați la deservirea penitenciarului. Plafonul de detenție al Penitenciarului nr.17 este de 516 persoane. În septembrie 2019 a fost sistată activitatea spitalului de tuberculoză; s-a majorat numărul de femei din cauza transferului din Penitenciarul nr.7 Rusca a deținutelor la regim inițial. Delegația a avut acces neîngrădit la orice spațiu de pe teritoriul penitenciarului. În special au fost vizitate următoarele locații: 1) sectorul locativ blocul nr. I pentru deținerea condamnaților la detențiune pe viață; 2) sectorul locativ blocul nr. 2 Izolator de detenție; 3) blocul nr.3 Regim inițial; 4) spitalul de tuberculoză; 5) curtea de plimbări şi stadionul de fotbal; 6) celulele destinate deținerii femeilor; 7) curtea de plimbări, baia destinată condamnaților la detențiune pe viaţă; 8) cabinetele medicale din toate blocurile de detenție: 9) atelierele de lucru; 10) încăperile destinate întrevederilor de scurtă şi lungă durată. În urma constatatorilor membrii CpPT a stipulat că, parțial au fost realizate recomandările în urma vizita preventivă efectuată la 23 august 2017, iar în unele cazuri recomandările nu au fost realizate și s-au menținut în continuare pentru a fi realizate.

Relevant speței este și faptul, că potrivit *raportului privind respectarea drepturilor şi libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022,* în perioada 5-13 decembrie 2022, CPT a realizat o vizită ad-hoc în Republica Moldova. CPT-ul a vizitat 3 instituții penitenciare (P4, P13 și P18), dispunând autorităților ca 5 măsuri urgente de îndeplinit (în vizita precedentă din 2020 au fost dispuse doar 3 măsuri urgente). Raportul CPT va fi remis Guvernului în iunie-iulie 2023. În anul 2022, au fost realizate, 72 de vizite preventive în locurile privative de libertate. Urmare a acestor vizite au fost elaborate 29 de rapoarte de vizită cu 570 de recomandări. Totodată, Oficiul Avocatului Poporului a intervenit în 7 cauze de interes social sporit cu 7 rapoarte speciale, a elaborat 3 rapoarte tematice pe domenii actuale și 15 rapoarte trimestriale tematice periodice privind siguranța în locurile privative de libertate. Potrivit datelor ANP, la data de 1 ianuarie 2023 în instituțiile penitenciare erau deținute 6084 persoane (în 2021 - 6396 deținuți), dintre care 1037 preveniți (în 2021 -1694), 326 femei (în 2021 - 370), 34 minori (în 2021 - 58), 1 minoră, nicio mamă cu copii (în 2021 - 6 mame cu 6 copii sub 3 ani), 72 foști funcționari publici (în 2021 - 117) și 128 condamnați pe viață (în 2021 - 127). Majoritatea penitenciarelor nu pot asigura fizic plafonul minim de detenție.

Totodată, se invocă că de către Ministerul Justiției s-a stabilit că în anul 2022 plafonul de detenție este depășit în P - 3 unde se dețin 382 persoane în loc de 366; în P- 4 unde se dețin 783 persoane în loc de 326; ***în P-13 unde se dețin 816 persoane în loc de 815***; în P-18 unde se dețin 669 persoane în loc de 652. În vizitele sale, *CpPT a constatat supraaglomerarea spațiilor în P3*, P4 și P18 (cu mult peste capacitatea stabilită prin OMJ nr. 150). În anul 2022, angajații OAP au efectuat două vizite de monitorizare în P7 (vizită tematică) și P18 (vizită de follow-up).

*Totodată, membrii CpPT au realizat vizite în cinci instituțiile penitenciare (**P16**, P17, P3, P4 și P13). Constatări în urma vizitelor: condițiile materiale de detenție rămân inumane* – Raportul OAP de vizită de follow-up la P-18 (18/05/2022). Se evidențiază anumite îmbunătățiri ale condițiilor materiale de detenție, și anume: sistarea activității blocului de plasare a persoanelor care declară greva foamei, cu reconstrucția acestuia în ecluză; inițierea proceselor de reparație a acoperișurilor blocurilor locative; amenajarea spațiului destinat bibliotecii penitenciare; organizarea încăperilor destinate onorării unui cult religios, acreditarea unității medicale; organizarea izolatorului medical. Cu toate acestea, vulnerabilitățile evidențiate în vizitele anterioare se mențin actualmente în partea ce ține de starea materială a Sectorului 10 Bloc B: dormitorul de capacitate mare adăpostește 51 de condamnați, astfel nu se respectă standardele minime de detenție; suprapopularea; uzura profundă a mobilierului; lipsa spațiului de mișcare în interiorul celulei; poluarea auditivă; lipsa sistemului adecvat de iluminare și de ventilare etc. Toate acestea duc constituie tratamente degradante, improprii respectării demnității umane. Administrația instituției penitenciare a sesizat vulnerabilitatea ce ține de Sectorul 10 Bloc B, asigurând că vor identifica soluții în vederea destructurării celulelor de tip baracă. La fel, se atestă preliminar implementarea a 50% din recomandările anterioare. *Raportul CpPT de vizită la P - 17*: *CpPT constată tratament inegal față de deținuți pe segmentul condițiilor materiale de detenție și accesarea spațiilor comune, fapt ce menține fenomenul discriminării și subculturii criminale în instituția penitenciară, fenomen susținut tacit de angajații penitenciarului. CpPT constată necesitatea îmbunătățirii calității preparării hranei, cu implicarea personalului calificat. CpPT constată deficiențe în asigurarea condițiilor minime de trai, multe celule necesitând renovare. Raportul CpPT de vizită la P - 13*: *Condițiile de detenție din P - 13 sunt precare și improprii. P- 13 în continuare este suprapopulat. Lipsesc sau sunt insuficienți*

angajați și supraveghetori, butoane de apel pentru solicitarea ajutorului. Nu sunt servicii de salubrizare/spălare a lenjeriei. Spațiile de plimbare sunt utilizate inclusiv pentru uscarea hainelor. Persistă violența între deținuți și actele de autovătămare, drept consecință sancționarea disciplinară pentru asemenea acțiuni. CpPT constată accesul dificil în unitatea medicală pentru persoanele cu dizabilități sau în etate.

Potrivit raportului datat cu 25 iunie 2024 (nr. 2/1346):

În Penitenciarul nr.13 Chișinău, condamnatul Cebotari Eugen s-a deținut în condiţii de detenţie care au corespuns minimului necesar conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală.

Celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. în acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada rece a anului temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestre de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărţit de restul celulei printr-un perete. Totuşi deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă. Referitor la starea sanitaro-igienice, este de remarcat şi faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsectizare, cu agenţii economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate.

Ddeţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităţilor), sunt asiguraţi cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor din penitenciar şi Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea

normelor de alimentare a deţinuţilor pentru cazurile excepţionale când aprovizionarea deţinuţilor cu hrană caldă nu este posibilă şi a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele.

S-a concluzionat referitor la faptul, că deţinutul Cebotari Eugen, nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei.

În Penitenciarul nr.16 Pruncul, condamnatul Cebotari Eugen s-a deținut în perioada 02 decembrie 2014-29 decembrie 2014, 22 ianuarie 2020-16 martie 2020, 25 august 2020-15 septembrie 2020, 09 septembrie 2022- 28 septembrie 2022.

În rezultatul examinării celulelor s-a constatat că sunt dotate cu mobilierul necesar (masă, scaun, tumbă) şi cu obiectele de inventar, în conformitate cu anexa nr. 22 al Statutului executării pedepsei de către condamnaţi:în salonul nr.5 al secţiei boli infecţioase, blocul sanitar este separat de restul celulei prin perete şi uşă. Salonul dat este luminat cu sisteme de iluminare alimentat de la reţeaua cu tensiune de 220V, şi are un geam termopan cu dimensiunile 1,80 m x 1,20 m, care permite luminarea naturală şi ventilarea suficientă a salonului dat. Acest salon are acces la apă potabilă din robinet, sistemul de canalizare este instalat şi se află într-o stare funcţionabilă; în salonul nr.5 al secţiei psihoneurologie, blocul sanitar este separat de restul celulei prin perete şi uşă. Salonul dat este luminat cu sisteme de iluminare alimentat de la reţeaua cu tensiune de 220V, şi are un geam din termopan cu dimensiunile 1,64 m x l,54m, care permite luminarea naturală şi ventilarea suficientă a salonului dat. Acest salon are acces la apă potabilă din robinet, sistemul de canalizare este instalat şi se află într-o stare funcţionabilă; în salonul nr.2 al secţiei boli infecţioase, blocul sanitar este separat de restul celulei prin perete şi uşă. Salonul dat este luminat cu sisteme de iluminare alimentat de la reţeaua cu tensiune de 220V, şi are un geam termopan cu dimensiunile 1,80 m x 1,20 m, care permite luminarea naturală şi ventilarea suficientă a salonului dat. Acest salon are acces la apă potabilă din robinet, sistemul de canalizare este instalat şi se află într-o stare funcţionabilă; în salonul nr.7 al secţiei boli infecţioase, blocul sanitar este separat de restul celulei prin perete şi uşă. Salonul dat este luminat cu sisteme de iluminare alimentat de la reţeaua cu tensiune de 220V, şi are două geamuri termopan cu dimensiunile 1,80 m x 1,20 m, care permite luminarea naturală şi ventilarea suficientă a salonului dat. Acest salon are acces la apă potabilă din robinet, sistemul de canalizare este instalat şi se află într-o stare funcţionabilă.

S-a indicat că în aceste saloane a fost efectuată reparaţie cosmetică anual, tavanul şi pereţii fiind vopsiţi cu lapte de var s-au vopsea lavabilă, car corespund normelor sanitare, saloanele date sunt dotate cu obiectivele de inventar necesare, paturi de dimensiunile 1925 mm x 697 mm fiecare, masă, scaun, tumbă.

Deţinutul a primit contra semnătură, produse igienice conform registrului de evidenţă şi distribuire a acestora, în limitele prevăzute de anexa nr.7 a HG nr. 609 din 29 mai 2006. Beneficiază de hrană caldă de trei ori pe zi, la ore prestabilite, cu respectarea normelor minime de alimentare zilnică stabilite prin HG nr.609, iar în cazul lipsei a careva produse alimentare s-a efectuat substituirea cu altele în conformitate cu Ord. MJ nr.100 din 07.03.2007. Cantina penitenciarului, este dotată cu 4 cazane cu capacitatea de 250 kg fiecare, folosite pentru prepararea hranei, dispune de patru frigidere pentru păstrarea produselor alimentare şi un frigider pentru păstrarea probelor, o tigaie electrică, tocător electric, plită electrică şi un aparat electric de curăţat cartofi. Meniul este diversificat fiind întocmit odată pe săptămână. Calitatea pregătirii bucatelor la cantina instituţiei este verificată zilnic de către angajatul serviciului medical al penitenciarului, şeful de grup şi şeful de cantină. Rezultatele verificării fiind indicate în „Registrul de evidenţă a controlului asupra calităţii de preparare a hranei”. Probele felurilor de bucate fiind păstrate în recipiente separate, timp de 3 zile în frigider.

Detinutului i s-a eliberat lingerie de pat, care este spălată cel puţin odată pe săptămână. în acest sens în penitenciar funcţionează o spălătorie, cu suprafaţa totală de 15,8m , dotată cu 4 maşini-automate de spălat, două de 8kg, una de 10 kg, una de 25 kg, şi o intubă pentru dezinfectarea hainelor şi lingeriei de pat. Hainele personale şi lingeriile de pat sunt spălate, conform graficului de funcţionare a spălătoriei. Uscarea lor, are loc într-un spaţiu special amenajat în acest sens, la aer liber.

Baia cu apă caldă are loc cel puţin odată pe săptămână, conform graficului aprobat (sâmbătă), iar la solicitare condamnatul beneficiază suplimentar de baia amplasată în secţie care este dotată cu cazan electric, asigurat în permanenţă cu apă caldă. Instituţia dispune de 6 băi, dotate cu inventarul necesar, toate ţevile sunt din polipropilenă, două băi din blocul de ftiziologie nr. 1 şi ftiziologie nr. 2, au fost renovate complet în perioada anului 2019, celelalte băi sunt în stare funcţională şi estetic corespund normelor, în cadrul Penitenciarului nr.l6-Pruncul, plimbările în aer liber au loc cu durata de la 1 la 4 ore pe zi, conform unui grafic aprobat de administraţia penitenciarului cu respectarea prevederilor secţiunii a 251 din

Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, şi art. 215 din Codul de Executare. Curţile de plimbări sunt amenajate şi dotate conform regimului de detenţie şi condiţiilor meteo.

Starea sanitar-igienică este satisfăcătoare, anual de către administraţia penitenciarului sunt încheiate contracte de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsectizare cu agenţii economici de profil, care prestează serviciile respective, conform specificaţiei. Mai mult ca atât, conform prevederilor art. 2421 pct. 5) şi 12) din Codul de executare „respectarea regulilor sanitar-igienice, a regulilor de igienă individuală şi colectivă în camera de deţinere, respectarea indicaţiilor medicului, precum şi menţinerea curăţeniei în încăperile de detenţie şi de serviciu la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deşteptare şi efectuarea curăţeniei în camera de detenţie" este o obligaţie imperativă a deţinutului.

Deţinutul Cebotari Eugen beneficiază în mod gratuit asistenţă medicală şi medicamente în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistenţă medicală conform prevederilor „Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenţei medicale persoanelor deţinute în penitenciar". Asistenţa medicală gratuită în instituţiile penitenciare este asigurată în baza Protocoalelor Clinice Naţionale, Ghidurile clinice şi Standardele medicale, iar dacă starea deţinutului necesită tratament specializat, acesta poate fi transferat în spitalele publice ale Ministerului Sănătăţii. în acest sens de către Administraţia Naţională a Penitenciarelor sunt încheiate contracte cu instituţiile medico- sanitare publice, pentru a acoperi toate serviciile şi tratamentele medicale disponibile pentru întreaga comunitate.

La primirea în instituţie, i s-a efectuat examenul medical cu întocmirea fişei medicale a bolnavului de staţionar, cu repartizarea în secţia specific patologiei, şi examinarea nemijlocită de către medicul curant, la internare, periodic conform ordinului MS nr. 265 din 03.08.2009 privind Instrucţiunea cu privire la completarea Fişei medicale a bolnavului de staţionar (Forma 003/e) şi la solicitare. Examenul medical a fost efectuat cu respectarea prevederilor art. 232 Cod de Executare, în condiţii de confidenţialitate şi intimitate.

Datele privind starea de sănătate, investigaţiile efectuate cât şi tratamentul administrat, sunt stipulate în fişa medicală a bolnavului de staţionar. Condamnatul a fost examinat la adresare şi conform vizitei stipulate în fişa medicală a bolnavului de staţionar.

Prin urmare s-a constatat faptul că pe parcursul perioadei de detenţie, Cebotari Eugen a fost transferat în spitalul penitenciar imediat când această necesitate a fost dictată de starea sa de sănătate unde beneficiază de tratament în strictă conformitate cu recomandările medicilor potrivit maladiei de care suferă. Mai mult ca atât ultimul nu a făcut referire la nici un refuz din partea administraţiei Penitenciarului nr.l6-Pruncul privind acordarea unor medicamente suplimentare sau proceduri de care ar fi avut nevoie, şi nu a relatat nici o situaţie de fapt concretă, respectiv nefiind anexate careva probe care să confirme nesatisfacerea sau nesoluţionarea a careva pretenţii.

În Penitenciarul nr.17 Rezina, condamnatul Cebotari Eugen s-a deținut în perioadele: 10 decembrie 2005 - 02 decembrie 2014 în celula nr. 07, 29 decembrie 2014 - 04 decembrie 2017- nu sunt informaţii în care celule s-a deţinut, 04 decembrie 2017 -21 decembrie 2011 în celula nr. 50, 21 decembrie 2017 - 27 decembrie 2011 în celula nr. 48, 27 decembrie 2017 - 19 ianuarie 2018 în celula nr. 50, 19 ianuarie 2018-22 ianuarie 2018 în celula nr. 49, 22 ianuarie 2018 -31 ianuarie 2018 în celula nr. 50, 31 ianuarie 2018-05 aprilie 2018 în celula nr. 48, 05 aprilie 2018 -24 aprilie 2018 în celula nr. 50, 24 aprilie 2018 - 05 mai 2018 în celula nr. 27, 05 mai 2018 – 27 noiembrie 2018 în celula nr. 50, 27 noiembrie 2018 – 06 decembrie 2018 în celula nr. 01, 06 decembrie 2018-20 februarie 2019 în celula nr. 50, 20 februarie 2019 - 04 martie 2019 în celula nr. 47, 04 martie 2019 – 25 martie 2019 în celula nr. 50, în perioada 25 martie 2019 - 05 aprilie 2019 în celula nr. 47, 05 aprilie 2019 -22 ianuarie 2020 în celula nr. 50, 16 martie 2020 - 25 martie 2020 în celula nr. 50, 15 septembrie 2020 - 07 octombrie 2020 în celula nr. 50, 07 octombrie 2020 - 12 octombrie 2020 în celula nr. 47, 12 octombrie 2020 - 13 noiembrie 2020 în celula nr. 50, 13 noiembrie 2020- 16 noiembrie 2020 în celula nr. 48, 16 noiembrie 2020 - 01 iulie 2021 în celula nr. 50, 01 iulie 2021- 02 august 2021 în celula nr. 87, 02 august 2021 - 03 martie 2022 în celula nr. 50, 03 martie 2022-04 aprilie 2022 în celula nr. 87, 04 aprilie 2022 -02 martie 2023 în celula nr. 50, 02 martie 2023 - 19 aprilie 2023 în celula nr. 87, 19 aprilie 2023 - 09 septembrie 2023 în celula nr. 50 şi din 28 septembrie 2023 până în prezent s-a deţinut şi se deţine în celula nr.50, împreună cu alţi 3 (trei) condamnaţi.

S-a menționat că condiţiile de detenţie, pentru condamnatul la detenţie pe viaţă Cebotari Eugen, au corespuns minimului necesar, conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală.

Celulele în care s-a deţinut şi se deţine condamnatul la detenţie pe Cebotari Eugen, au corespuns condiţiilor de detenţie, fiind amenajate conform prevederilor anexei nr. 22 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. în acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada toamnă-iamă, temperatura aerului în spaţiile de locuit, nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atît natural, prin intermediul geamurilor cît şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice, dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, totodată celulele dispun de prize electrice. Aerisirea prin celule este asigurată prin, intermediul geamurilor din celule şi ferestrelor de aerisire, amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete, care sunt despărţite de restul celulei printr-un perete. Este de menţionat faptul, că condamnatul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat, eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă.

Starea sanitară a zonelor locative este satisfăcătoare. Ferestrele sunt suficient de mari pentru apermite deţinuţilor, să citească sau să lucreze la lumină naturală.

Aerisirea celulelor este suficientă, instalaţiile sanitare adecvate pentru a permite fiecărui condamnat, de a se conforma cu nevoile sale într-un mod curat şi decent.

Numărul condamnaţilor, corespund numărului paturilor din celule, fiecare fiind asigurat cu lengerie de pat dacă nu are una proprie.

Programul zilei al deţinuţilor, a fost elaborate în conformitate cu prevederile anexei nr. 10 al Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, aprobat prin ordinal Directorului instituţiei penitenciare şi adus la cunoştinţa tuturor condamnaţilor şi personalului penitenciar.

In Penitenciarul nr.l7-Rezina, funcţionează blocul alimentar, unde este preparată hrana, care ulterior este distribuită deţinuţilor. Blocul alimentar este amplasat într-o clădire separată, fiind compusă din secţii de preparare a bucatelor, depozit pentru pîine, secţia de prelucrare a legumelor, secţia de prelucrare şi spălare a veselei. Bucatele în penitenciar se pregătesc în 2 (două) cazane cu volumul de aproximativ 1000 litri fiecare şi o plită, pe bază de lemne şi cărbuni (combustibil solid).

Pîinea se păstrează în depozit special amenajat, cu ventilaţia artificială funcţională, cu rafturi, în lăzi de lemn. Lucrătorii blocurilor alimentare, sunt aprovizionaţi cu echipament special în limita posibilităţilor, sistematic trec controlul medical (probele bacteriologice, la grupa intestinală sunt negative). Deţinuţii primesc bucatele finite de la bucătărie, ce se repartizează la oră fixă de trei ori pe zi. Bucatele finite sînt gata pentru consum cu 30 min, înainte de repartizare. Probele bucatelor finite, sînt preluate conform normelor în vigoare şi păstrate la bucătărie timp de 72 ore, în frigider. Instituţia este alimentată cu apă potabilă din fintîna arteziană, de pe teritoriul instituţiei, fiind clorată, conform cerinţelor sanitar- igienice. Apa se examinează bacteriologic,conform graficului trimestrial şi conform investigaţiilor laboratorului, apreciîndu-se cu o corespundere satisfăcătoare a normelor sanitaro-igienice. îmbăirea deţinuţilor, se petrece o dată în 7 zile, conform graficului stabilit.Spălătoria se află într-o încăpere separată în starea satisfăcătoare, cu canalizare centralizată, unde sunt instalate 3 maşine de spălat rufe automate - cu capacitate de 5 kg. şi 12 kg. Canalizarea instituţiei, este centralizată şi în stare funcţională.

Temperatura aierului din spaţiile de detenţie a Penitenciarului nr. 17-Rezina, este conform sezonului, iar pe perioada rece a anului, nu este mai mică de 20 grade Celsius, datorită bunei funcţionări a cazangeriilor instituţiei. Anual de către Administraţia Naţiooală a Penitenciarelor fiind achizionaţi cu cărbuni şi lemne de foc.

în Penitenciarul nr. 17-Rezina, asistenţa medicală este asigurată de către medicul- şef, psihiatru, 4 asistenţi medicali funcţionari publici cu statut special şi o asistentă medicală de proceduri-persoană contractuală, medic ginecolog, medic stomatolog, medic rentghenolog.

în fiecare an, Penitenciarul nr. 17-Rezina a încheiat cu IMSP Spitalul raional Central din or. Rezina, contractul privind acordarea asistenţei medicale de urgenţă şi de serviciile prestate de laboratorul medical, totodată privind prestarea serviciilor medicale de laborator, consultaţii ale medicului internist, medicului psihiatru, efectuarea investigaţiilor suplimentare, conform înscrierilor planificate etc.

Colegiul penal consideră că Cebotari Eugen a fost deţinut cu statut de condamnat, în condiţii contrare art.3 CEDO în Penitenciarele nr.13 Chișinău, nr. 16 Pruncul și nr.17 Rezina din următoarele motive.

Instanta menţionează că, CtEDO a constatat că anumite condiţii de trai ale deţinuţilor constituie tratamente inumane si/sau degradante, si anume:

suprapopularea din penitenciare - consideră că fiecare deţinut trebuie să aibă un spaţiu de cel puţin 4 m^2 (cauza Ostrovar v. Republica Moldova, hotărârea din 13.09.2005, § 80); celulele nedotate (cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 46), cu acces limitat sau lipsa accesului la lumina zilei (cauza Alver v. Republica Moldova, hotărârea din 08.11.2005, § 53), puţin sau deloc încălzite, fără sistem de ventilare, insalubre; lipsa posibilităţilor de recreare; lipsa hranei (cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 43-44); lipsa unei asistenţe medicale corespunzătoare (cauza Holomiov v. RM, hotărârea din 07.11.2006, § 120-121).

La constatarea condiţiilor de detenţie, instanţa naţională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanţele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii.

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare. Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Curtea a considerat un tratament ca fiind ”degradant”, atunci când s-a cauzat victimelor sentimente de frică, îngrijorare si inferioritate capabile să le umilească si să le înjosească (Kudla v. Poland [GC], nr. 30210/96, § 92, ECHR 2000-XI). Pentru a determina dacă o anumită formă de tratament este ”degradantă” în sensul articolului 3, Curtea va lua în calcul dacă scopul acestui tratament a fost de a umili şi înjosi persoana şi dacă, în ceea ce priveşte consecinţele, acest tratament a afectat negativ personalitatea ei, într-un mod incompatibil cu articolul 3. Chiar şi absenţa unui asemenea scop nu poate exclude categoric o constatare a violării articolului 3 (Raninen v. Finland, hotărâre din 16 decembrie 1997, şi Peers v. Greece, nr. 28524/95, § 74, ECHR 2001-III).

Ţinând cont de cele expuse supra, în continuare, Colegiul penal va da o apreciere condiţiilor de detenţie invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziţia autorităţilor instituţiei penitenciare consemnată în rapoartele anexate la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudenţa CEDO, cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că ”Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

În partea ce ţine de condiţiile de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din Penitenciarele nr. 13 Chișinău, nr.16 Pruncul şi nr.17 Rezina, instanţa de judecată reţine că, potrivit Hotărârii Guvernului nr.583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, la punctul 464, se stipulează că ”Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii”.

Cu referire la acest aspect, în Rapoartele anuale ale Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că, starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m^2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Mai mult ca atât, instanţa denotă că la aprecierea încălcării art.3 CEDO nu pot fi luate în consideraţie doar criteriile principale cum ar fi: suprafaţa ce revine fiecărui deţinut, condiţii sanitare, dar şi sistemul de canalizaţie, cantitatea şi calitatea hranei, accesul la servici medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existenţa lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R. Moldova nu ating un prag minim de suficienţă.

Totodată reieşind din situaţia descrisă în raportul prezentat instanţei, este evident că reprezentantul penitenciarului nu a putut proba obiectiv condiţiile în care s-a deţinut Cebotari Eugen în Penitenciarele nr. 13 Chișinău, nr.16 Pruncul şi nr.17 Rezina.

Studiind raportul prezentat de către administraţia instituţiilor penitenciare, instanţa a stabilit că, s-a prezentat o informaţie generală, pentru perioada deţinerii lui Cebotari Eugen în Penitenciarele vizate supra, cu privire la suprafaţa ce revine unui deţinut în celulele în care a fost deţinut condamnatul, nefiind probată şi respectarea condiţiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai, că deţinuţii zilnic sunt verificaţi de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare (art.473^3 alin.(2) din CPP).

Subsecvent, Celegiul penal reţine că, alegaţiile reprezentatului Penitenciarului nr.17 Rezina cu privire la condițiile de detenție din penitenciarele vizate (nr. 13 Chișinău, nr. 16 pruncul și nr. 17 Rezina), la aceste aspecte, sunt declarative şi lipsite de suport probatoriu, la raport nefiind anexate fotografiile celulelor în care s-a deţinut Cebotari Eugen în Penitenciarele respective, cu excepţia celulei cu nr.77 a blocului de regim nr. II din cadrul Penitenciarului nr.17 Rezina.

Totodată, instanţa atestă, că potrivit rapoartelor prezentate, administraţia penitenciarului nici nu dispune de date detalizate referitoare la celulele în care s-a deţinut Cebotari Eugen în Penitenciarele nr. 13 Chișinău și Pruncul, fapt ce oferă credibilitate afirmaţiilor condamnatului referitor la condiţiile în care a fost deţinut pe perioada detenţiei sale.

Cu referire la celelalte alegaţii ale condamnatului referitor la condiţiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă, instanța menţionează că, probele anexate în raport nu combat argumentele condamnatului, iar ca urmare se consideră că dificultăţile cu care s-a confruntat Cebotari Eugen pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarele nr. 13 Chișinău, nr.16 Pruncul şi nr.17 Rezina, cu statut de condamnat au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Astfel, verificând temeinicia încheierii contestate, Colegiul penal constată, că la soluționarea plângerii înaintate de condamnatul Cebotari Eugen, instanța nu în deplină măsură a ținut cont de circumstanțele cauzei și nu le-a analizat obiectiv.

Contrar alegațiilor instanței de fond, Colegiul penal rămâne solidar cu invocările condamnatului referitor la faptul că dificultătile cu care s-a confruntat el pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioadele:14 septembrie 1999 - 06 iunie 2002, 30 iunie 2004 -04 noiembrie 2004, 09 decembrie 2004 -10 decembrie 2005 - 1492 zile; în Penitenciarul nr.16 Pruncul în perioada:02 decembrie 2014-29 decembrie 2014, 22 ianuarie 2020-16 martie 2020, 25 august 2020-15 septembrie 2020, 09 septembrie 2022-28 septembrie 2022 - 121 zile și în Penitenciarul nr.17 Rezina în perioada:10 decembrie 2005 - 02 decembrie 2014, 29 decembrie 2014 -22 ianuarie 2020, 16 martie 2020 - 25 august 2020, 15 septembrie 2020 - 09 septembrie 2022- 28 septembrie 2022-25 iunie 2024 -6015 zile, în total 7628 zile în calitate de condamnat, au depăşit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Conventie, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal găsește necesar de a admite din alte motive recursul Directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina, Veaceslav Dascal declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 octombrie 2024, cu casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului primei instanțe cu pronunțarea unei soluții noi, reieșind din cele expuse supra.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Admite din alte motive decât cele invocate, recursul Directorului Penitenciarului nr.17 Rezina, Veaceslav Dascal declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 octombrie 2024, privind admiterea parțială a plângerii condamnatului Cebotari Eugen împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, încheiere care se casează, rejudecă cauza și emite o nouă hotărâre, după cum urmează.

Se admite plângerea condamnatului Cebotari Eugen.

Se constată faptul că, condamnatul Cebotari Eugen a fost deținut în Penitenciarul nr.13 chișinău, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr.17 Rezina în perioadele 14 septembrie 1999 - 06 iunie 2002, 30 iunie 2004 -04 noiembrie 2004, 09 decembrie 2004 -10 decembrie 2005; 02 decembrie 2014-29 decembrie 2014, 22 ianuarie 2020-16 martie 2020, 25 august 2020-15 septembrie 2020, 09 septembrie 2022-28 septembrie 2022;10 decembrie 2005 - 02 decembrie 2014, 29 decembrie 2014 -22 ianuarie 2020, 16 martie 2020 - 25 august 2020, 15 septembrie 2020 - 09 septembrie 2022- 28 septembrie 2022-25 iunie 2024 -6015 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO, în total 7628 (șapte mii șase sute douăzeci și opt) zile în calitate de condamnat.

În condițiile art.473^4 alin.(6) Cod procedură penală, se explică lui Cebotari Eugen că este în drept să înainteze acțiune civilă în instanța de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache